

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018, declarat de inculpatul

*Zazuc Andrei XXXX, născut la
XX XXXXX XXXX, originar și locuitor al XXXXXX,
XXXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

Termenul de examinare,
instanța de fond: 17.11.2017 – 27.03.2018,
instanța de apel: 19.04.2018 – 31.05.2018,
instanța de recurs: 03.08.2018 – 07.11.2018.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 27 martie 2018, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Zazuc Andrei a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal la 5 ani și 4 luni închisoare.

Conform art. 90¹ alin. (1) Cod penal, prima parte a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 7 luni, urmând a fi executată în penitenciar de timp semiînchis, începând din 28.03.2018, cu includerea duratei aflării în arest preventiv de la 05.08.2017 până la 28.03.2018.

Potrivit art. 90¹ alin. (3) Cod penal, executarea părții de pedeapsă pe un termen de 2 ani și 7 luni, i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

2. Instanța de fond a constatat că la 06 mai 2017, orele 03.00, inculpatul Zazuc I., acționând după un plan bine determinat din timp, împreună cu *Jeleznii M., Jalba D., Bidiuc V. și Gaina A.*, prin repartizarea rolurilor, de comun acord și împreună cu mai multe persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în scopul săvârșirii atacului tâlhăresc, în urma informației oferite de către *Bidiuc V.*, precum că la domiciliul mătușii sale Volcov N. și a lui Volcov V. din XXXXXX, XXXXXX se dețin sume mari de bani, Zazuc A., împreună cu persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, s-au deplasat cu automobilul condus de una din persoanele, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, în XXXXXX, XXXXXX. Acolo *Gaina A.*, împreună cu persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, s-au deplasat spre domiciliul părților vătămate. Ajungând la locul comiterii faptei infracționale, *Gaina A.* și persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, folosind cagule, s-au mascat și au pătruns prin acces liber în domiciliu unde, atacându-i pe soții Volcov, amenințându-i cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, folosind un cuțit, au pretins de la aceștia mijloace bănești, sustrăgând în mod deschis suma de 2000 lei, cauzând părților vătămate un prejudiciu material considerabil.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

Deoarece aceste probe i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit de mai multe persoane asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane mascate, prin pătrunderea în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de arme, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, sancțiunea căreia prevede închisoare de la 8 la 10 ani, că lipsesc circumstanțe agravante, cele atenuante fiind recunoașterea vinovăției, căința sinceră, lipsa antecedentelor penale, caracteristica pozitivă, întreținerea un copil minor, concluzionând ca fiind echitabilă și oportună aplicarea în privința lui a pedepsei cu închisoarea, în condițiile beneficierei, în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege.

Totodată, instanța a concluzionat că, odată ce inculpatul și-a recunoscut integral vinovăția, se căiește sincer de cele comise, nu are antecedente penale, iar părțile vătămate nu au pretenții de ordin material sau moral față de el, reeducarea și corectarea lui este posibilă cu suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate, potrivit art. 90¹ alin. (1) și (3) Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Valeriu Cîrlan a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă de 5 ani și 8 luni închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a omis gravitatea faptei săvârșite și impactul social al infracțiunii, comportamentul

acestui la etapa judecării cauzei penale, care nu permit caracterizarea lui din punct de vedere pozitiv și în privința căruia pot fi aplicate prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța a aplicat inculpatului minimul admisibil al sancțiunii normei incriminate, ce reprezintă o reducere esențială a pedepsei.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, nonprivativă de libertate.

Apelantul a indicat că recunoaște integral vina și se căiește sincer de cele săvârșite.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, apelul procurorului a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Zazuc Andrei a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal la 5 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 31.05.2018, cu includerea duratei aflării în arest preventiv de la 05.08.2017 până la 31.05.2018.

Instanța de apel a statuat că la examinarea cauzei, instanța de fond a admis erori de drept material și procesual, sentința urmând a fi casată pe motivul nerespectării cerințelor de drept vizând limitele judecării cauzei, prevăzute la art. 325 Cod de procedură penală - judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, prin constatarea eronată a faptelor comise de inculpați, fiind admisă o eroare gravă.

Astfel, a fost intentat procesul penal, fiind remisă cauza penală în judecată în privința a cinci persoane.

Ulterior, cauza penală în privința lui Zazuc A. a fost disjunsă într-o procedură separată or, acesta a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, în privința celorlalți cauza fiind transmisă spre judecare în ordine generală, în alt complet de judecată.

Deși, instanța de fond a examinat cauza penală numai în privința lui Zazuc A. și l-a condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, dar în partea descriptivă a sentinței a constatat comiterea faptei împreună cu Jelezni M., Jalba D., Bidiuc V. și Gaina A., încălcând principiul prezumției nevinovăției.

Totodată, instanța de fond eronat a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90¹ Cod penal, ignorând gravitatea faptei comise, impactul social al infracțiunii, comportamentul acestuia la etapa de judecare a cauzei, ce nu permit caracterizarea lui din punct de vedere pozitiv.

Astfel, instanța de apel a constatat că, la 06 mai 2017, orele 03.30, Zazuc A., acționând după un plan bine determinat din timp împreună cu alte persoane, în privința cărora cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, prin repartizarea rolurilor, de comun acord, în scopul săvârșirii atacului tâlhăresc, în urma informației oferite de către altă persoană, în privința căreia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, precum că la domiciliu matusii sale Volcov N. și a lui Volcov V. din XXXXXX XXXXX, se dețin sume mari de bani, Zazuc A., împreună cu persoanele în privința cărora cauza a fost disjunsă s-au deplasat cu

automobilul condus de către una din persoanele în privința căreia cauza a fost disjunsă în XXXXXX XXXXXX. Acolo, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, s-au deplasat spre domiciliul lui Volcov V. și Volcov N. Ajungând la locul comiterii faptei infracționale, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, folosind cagule, s-au mascat și au pătruns prin acces liber în domiciliu, unde atacându-i pe soții Volcov, amenințându-i cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, folosind un cuțit, au pretins de la aceștia mijloace bănești, iar ca rezultat, au sustras în mod deschis suma de 2000 lei, cauzând părților vătămate un prejudiciu material considerabil.

În instanța de fond inculpatul, asistat de avocat, prin înscris autentic, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe dovedesc vinovăția inculpatului, acțiunile lui au fost încadrate în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit de mai multe persoane asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane mascate, prin pătrunderea în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de arme, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Sanțiunea art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal prevede pedeapsă cu închisoarea de la 8 la 10 ani, iar prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, limitele noi vor fi de la 5 ani și 4 luni până la 6 ani și 8 luni închisoare.

Totodată, solicitarea inculpatului privind aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate este nefondată or, sanțiunea art. 188 Cod penal nu prevede alternative ale pedepsei cu închisoarea.

Nu este posibilă nici aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, inculpatului fiindu-i redusă pedeapsa până la limita minimă, în temeiul art. 364¹ Cod de procedură.

Or, stabilindu-i inculpatului pedeapsa minimă admisibilă de norma penală de 5 ani și 4 luni închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, instanța de fond a omis gravitatea faptei săvârșite, impactul social al infracțiunii, precum și că acesta anterior a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, iar comportamentul lui la momentul comiterii faptei nu permite caracterizarea acestuia din punct de vedere pozitiv.

Mai mult, lipsesc condițiile ce ar favoriza suspendarea condiționată a executării pedepsei numite inculpatului or, instanța de fond a diminuat pedeapsa identificând anumite circumstanțe atenuante, ca ulterior, în baza aceluiași circumstanțe, să dispună aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, prin ce a admis acordarea dublei valențe la interpretarea aceluiași circumstanțe atenuante. Totodată, nu au fost stabilite temeiuri de aplicare a unei pedepse alternative inculpatului, personalitatea acestuia condiționând aplicarea pedepsei cu închisoare, având în vedere că anterior a fost judecat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, apelul inculpatului este nefondat, nefiind atestate temeiuri de aplicare în privința acestuia a unei pedepse nonprivative de libertate, dimpotrivă,

fiind întrunite condițiile ce determină necesitatea aplicării exclusiv a unei pedepse cu închisoare.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, că nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, procesul penal fiind clasat în baza art. 55 Cod penal, de comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, de faptul că a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, că lipsesc circumstanțe agravante, ca circumstanță atenuantă fiind reținută căința sinceră.

Totodată, împrejurările în care a fost comisă infracțiunea, vârsta tânără a inculpatului, recunoașterea vinovăției și căința sinceră, examinarea cauzei în procedură simplificată, lipsa circumstanțelor agravante, gravitatea infracțiunii comise, condiționează aplicarea în privința acestuia a pedepsei minime stabilite de lege.

Astfel, pedeapsa de 5 ani 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, va fi una echitabilă și capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către el, precum și de alte persoane.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurentul a invocat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond corect a ținut cont de faptul că el a recunoscut integral vina, că nu a aplicat violență fizică și morală în privința părții vătămate, că i-a achitat acesteia prejudiciul cauzat, ultima neavând careva pretenții față de el.

Deci, în circumstanțele în care și-a recunoscut integral vina și s-a căit sincer, este angajat oficial în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv la locul de trai și în penitenciar, are la întreținere un copil minor, născut recent, iar concubina lui nu este încadrată în câmpul muncii, precum și faptul că mama sa este bolnavă și are nevoie de ajutorul și susținerea lui, față de el urmează a fi aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că în recursul ordinar declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Rezultă că, recursul ordinar nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont că de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în cazul comiterii de către inculpat a unei infracțiuni grave, asupra persoanei în scopul sustragerii bunurilor, însoțită de violență periculoasă pentru viața și sănătatea ei, de mai multe persoane mascate și prin pătrundere în locuință, cu aplicarea armei și cu

cauzarea de daune în proporții considerabile, tâlhăria imputată prevăzând în exclusivitate pedeapsa închisorii de la 8 la 10 ani, chiar și în prezența circumstanțelor invocate de inculpat (*pct. 5. din decizie*), atenuarea pedepsei stabilite de instanța de apel, prin aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Or, soluția instanțelor de fond și de apel este conformă și jurisprudenței naționale, potrivit căreia, instanțele urmează să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave (*pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4., 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Zazuc Andrei XXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 noiembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan